

UCHWAŁA Nr XXVI/212/2017
RADY GMINY FABIANKI
z dnia 23 czerwca 2017 roku

w sprawie przyjęcia „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Fabianki na lata 2017-2021”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, poz. 1579, poz. 1948; z 2017 r. poz. 730, poz. 935) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, poz. 1583, poz. 1948, poz. 2174) Rada Gminy Fabianki uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Fabianki na lata 2017-2021” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Fabianki
Adam Rejmak

Uzasadnienie

Samorządy gminne, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, zobowiązane są do opracowania własnych programów pomocowych. Programem takim jest „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Fabianki na lata 2017-2021”. Obowiązek sporządzenia programu wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., który mówi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grupy szczególnego ryzyka. „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Fabianki na lata 2017-2021” stanowi zapis zawarty w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Fabianki na lata 2016-2025.

SPIS TREŚCI

- I. WPROWADZENIE
- II. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ
- III. CELE PROGRAMU
- IV. ODBIORCY PROGRAMU
- V. PLANOWANE DZIAŁANIA W RAMACH PAL
- VI. NARZĘDZIA PRACY
- VII. PRZEWIDYWANE REZULTATY
- VIII. REALIZATORZY PROGRAMU
- IX. FINANSOWANIE PROGRAMU
- X. MIEJSCE I OKRES REALIZACJI
- XI. MONITORING I EWALUACJA

I. WPROWADZENIE

Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu jest jednym z podstawowych celów polityki społecznej prowadzonej przez Rząd przy współpracy samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu jest możliwe dzięki budowaniu systemu aktywnej integracji. Jednym z narzędzi realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej jest tworzenie i wdrażanie Programu Aktywności Lokalnej.

Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Fabianki zwany dalej PAL jest dokumentem do realizacji zadań wynikających z art. 110 ust. 10 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Z 2016 r. poz. 930, z póź. zm.). Uwzględniając potrzeby społeczne - opracowuje się i wdraża lokalne programy pomocy społecznej w celu rozwoju i upowszechniania aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Program Aktywności Lokalnej jest trafnym i potrzebnym przeciwdziałaniem na bezustannie nasilające się zjawisko wzrostu zróżnicowanych problemów społecznych.

Program Aktywności Lokalnej wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań w zakresie aktywizacji lokalnej mieszkańców gminy Fabianki. Dokument ten stanowi uzupełnienie, Strategii Rozwoju Gminy Fabianki na lata 2016-2025.

W wymienionych powyżej dokumentach zakłada się realizację działań mających służyć rozwojowi społeczno – gospodarczemu, a co za tym idzie podniesieniu poziomu jakości życia obywateli. Konieczne jest, zatem wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych oraz budowanie i wzmacnianie ich obywatelskiej świadomości.

Taką możliwość daje Program Aktywności Lokalnej, który jest opisem działań przewidzianych do realizacji na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej. Celem wsparcia jest ukierunkowanie działań mieszkańców na rzecz zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym oraz rozwój lokalnych inicjatyw. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, natomiast w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji.

II. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ

Gmina Fabianki to gmina wiejska o charakterze rolniczo – ogrodniczym, położona w powiecie włocławskim na ziemi dobrzyńskiej w województwie kujawsko – pomorskim. Fabianki leżą na szlaku komunikacyjnym Włocławek – Lipno – Toruń, Włocławek – Dobrzyń nad Wisłą – Płock. Teren Gminy Fabianki zajmuje powierzchnię 76,1 km², co stanowi 5,17 % powierzchni Powiatu Włocławskiego. W skład Gminy wchodzi 22 miejscowości, które tworzą wspólnotę 16 sołectw takich jak: Fabianki, Bogucin, Chełmica Duża, Chełmica Mała, Chełmica Cukrownia, Lisek, Nasiegniewo, Skórzno, Szpetal Górny, Świątkowizna, Wilczeniec Fabiański, Nowy Witoszyn, Stary Witoszyn, Kulin i Krępiny.

Liczba mieszkańców wynosi 9.737 osoby, z czego 4.911 to kobiety i 4.826 to mężczyźni źródło USC Fabianki (stan na XII 2016r.).

Specyfikę naszej gminy na poziomie lokalnej społeczności stanowi umiejscowienie nieopodal osiedli pełnych przepychu i majątności – „enklaw biedy”, których mieszkańcy są przeważającymi klientami GOPS.

Dominującymi powodami przyznania pomocy było: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, szczególnie w rodzinach dysfunkcyjnych, niepełnych i wielodzietnych oraz alkoholizm. Niejednokrotnie problemy te były ze sobą sprzężone, a oprócz obniżenia materialnego poziomu życia determinantem negatywnych odczuć stało się bezrobocie oraz pogorszenie stanu zdrowia zarówno psychicznego jak i fizycznego mieszkańców. Dysfunkcje opiekuńczo - wychowawcze w rodzinach (zaniedbania edukacyjne i wychowawcze, nieumiejętność pokazywania wzorców) rzutują na wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży. Rolniczy charakter gminy, a także brak zakładów pracy spowodował, że najliczniejszą i najbardziej dotkniętą długotrwałym bezrobociem jest grupa kobiet i mężczyzn bez wykształcenia, bądź z niskim wykształceniem, a także brakiem odpowiednich kwalifikacji. Kobiety znacznie częściej niż mężczyźni decydują się na niskopłatną pracę dorywczą, jeśli umożliwi im ona godzenie opieki nad osobami zależnymi. Brak pracy i perspektyw na lepsze jutro oraz niska wiara we własne siły i możliwości powodują marginalizację i zaprzepaszczenie potencjału osobistego, co skutkuje wykluczeniem społecznym. W ostatnich latach przybyło w gminie starszych osób, które ze względu na brak możliwości zapewnienia opieki ze strony najbliższej rodziny wymagają usług opiekuńczych.

By poprawić sytuację mieszkańców zasadna jest realizacja nowych narzędzi w postaci Programu Aktywności Lokalnej. Z przeprowadzonej przez nas analizy wynika, że to kobiety stanowią liczniejszą grupę poszukującą pracy oraz korzystającą z pomocy GOPS. Kobiety, jako matki, nierzadko pozbawione wsparcia partnera mają ogromny wpływ na proces wychowania i socjalizację młodego pokolenia. Dzieci nie znajdują oparcia w swoich rodzinach, nie mają stworzonych odpowiednich warunków rozwoju, powielają niewłaściwe wzorce, co potęguje problemy zarówno szkolne jak i wychowawcze. Rodziny te zagrożone są marginalizacją, a rosnące w nich dzieci mają utrudniony start w dorosłe życie, przyjmują bierną postawę, stają się kolejnym pokoleniem uzależnionym od pomocy OPS. W związku z powyższym nasuwa się wniosek, iż wobec osób i rodzin należy podejmować różnego rodzaju działania (zarówno sprawdzone, jaki i nowatorskie) oraz na bieżąco modyfikować świadczoną pracę socjalną. Stanowi to również o tym, że coraz więcej osób i rodzin wymaga wsparcia nie tylko finansowego, ale specjalistycznej, interdyscyplinarnej pomocy oraz animacji społecznej. Sytuacja ta powoduje konieczność podjęcia działań skierowanych na wsparcie społeczności lokalnych, wypracowaniu metod radzenia sobie z problemami społecznymi i zjawiskami marginalizacji społecznej, zarówno wśród dorosłych jak i wśród dzieci i młodzieży.

Powyżej zaprezentowano jedynie najważniejsze problemy prowadzące do społecznego wykluczenia mieszkańców naszej gminy. Nie są to oczywiście wszystkie grupy zagrożone tym zjawiskiem. Jest jeszcze wiele innych grup, którym wykluczenie społeczne silnie zagraża, są to między innymi osoby nadużywające alkoholu czy matki bądź ojcowie samotnie wychowujące/y dzieci. Na podstawie przedstawionych danych widać, że w pierwszej kolejności należy zaprogramować działania służące wzmocnieniu mieszkańców gminy w samodzielnym rozwiązywaniu problemów poprzez rozwój aktywności społecznej i obywatelskiej. Istotne jest również udzielenie właściwego wsparcia osobom niepełnosprawnym – grupom licznym w gminie i zarazem szczególnie podatnym na marginalizację i wykluczenie społeczne. Równie ważne jest podjęcie działań mających na celu poprawę sytuacji rodziny. W tym zakresie należy przeciwdziałać dysfunkcjom opiekuńczo - wychowawczym, które osłabiają rodziny, a tym samym nie pozwalają w pełni zaspokoić potrzeb rozwojowych dziecka. Odpowiedniego wsparcia należy także udzielić osobom dotkniętym lub zagrożonym ubóstwem, bezrobociem. Istotnym zagadnieniem jest również przeciwdziałanie uzależnieniom, negatywnie wpływającym na kondycję lokalnej społeczności.

Programu Aktywności Lokalnej zakłada wspólne działanie lokalnych podmiotów na rzecz uaktywnienia i pobudzenia potencjału grup oraz społeczności lokalnych poprzez włączenie ich w życie społeczne, ukierunkowane na organizowanie społeczności lokalnych poprzez::

- 1) inicjowanie grup samopomocowych,
- 2) edukacje społeczną,
- 3) zachęcanie mieszkańców do udziału w lokalnych inicjatywach,
- 4) budowanie pozytywnych związków między członkami społeczności,
- 5) promowanie działań wolontariatu,
- 6) udostępnianie informacji o dostępnych usługach,
- 7) kształtowanie więzi społecznych na terenie gminy.

Budowanie zintegrowanego społeczeństwa pozwoli na to, aby osoba, rodzina w trudnych sytuacjach życiowych mogła uzyskać wsparcie i pomoc ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji. Program Aktywności Lokalnej pozwala także na realizację zadania, które nakłada na Ośrodek Pomocy Społecznej ustawa o pomocy społecznej która mówi, że należy osobom i rodzinom umożliwić przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem więc pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, poprzez wspieranie ich i podejmowanie działań w wysiłkach zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

III. CELE PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Głównym celem „Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Fabianki” jest rozwój społeczny przez aktywizowanie lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym we wszystkich obszarach życia społecznego.

Wśród celów szczegółowych należy wymienić:

- 1) zwiększenie wiedzy na temat potrzeb i problemów grup społeczności,
- 2) zwiększenie aktywności lokalnych instytucji i organizacji oraz podejmowanie przez nie współpracy na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów (rozwój lokalnego partnerstwa),
- 3) zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,

- 4) zwiększenie aktywności mieszkańców oraz ich świadomości obywatelskiej,
- 5) zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans;
 - a) osób niepełnosprawnych,
 - b) długotrwale bezrobotnych,
 - c) młodzieży,
 - d) osób starszych
- 6) prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym,
- 7) zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych osób pozostających poza rynkiem pracy,
- 8) aktywizacja społeczna i zawodowa świadczeniobiorców pomocy społecznej poprzez wspieranie ich wyjścia lub powrotu na rynek pracy,
- 9) promowanie postaw prospołecznych,
- 10) integracja społeczna mieszkańców gminy Fabianki.

IV. ODBIORCY PROGRAMU

Program Aktywności Lokalnej będzie skierowany do:

- 1) poszczególnych społeczności lokalnych,
- 2) osób z konkretnego środowiska,
- 3) klientów pomocy społecznej,
- 4) osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia (różnych grup społecznych, w świetle zdiagnozowanych potrzeb).

Działaniami w ramach Programu Aktywności Lokalnej będą obejmowane w szczególności osoby i środowiska wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem, m.in. klienci pomocy społecznej, osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne, bezdomne, matki samotnie wychowujące dzieci i młodzież oraz osoby starsze.

- 10) realizację projektów inicjowanych i współorganizowanych przez lokalne społeczności,
- 11) podwyższenie jakości realizowanych zadań,
- 12) usprawnienie przepływu i dostępu do informacji.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Urząd Gminy w Fabiankach,
2. Inne Jednostki lub Podmioty;
 - a) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - c) Powiatowy Urząd Pracy,
 - d) Publiczne Szkoły Podstawowe i Gimnazja,
 - e) Organizacje pozarządowe,
 - f) Inne osoby prawne i fizyczne, w tym przedsiębiorstwa prywatne,
 - g) Biblioteka,
 - h) Kluby sportowe,
 - i) Przedszkola,
 - j) Lekarze rodzinni i pielęgniarki,
 - k) Policja,
 - l) Kuratorzy,
 - m) Kościół.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródła finansowania działań podejmowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej można zaliczyć między innymi:

- 1) środki pochodzące z budżetu gminy,
- 2) środki z funduszy Unii Europejskiej,
- 3) środki własne podmiotów zaangażowanych w działania w ramach poszczególnych programów aktywności lokalnej;
- 4) środki z innych źródeł zewnętrznych, w tym darowizny i sponsoring.

X. MIEJSCE I OKRES REALIZACJI

Program Aktywności Lokalnej realizowany będzie na terenie Gminy Fabianki w latach 2017-2021.

XI. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco jako proces ciągły przez realizatorów programu aktywności lokalnej, które będą kierowane na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych. Celem bieżącego monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. Wszystko po to, by określić korelację zmiany przyswojonych wzorców, by wymiar zaangażowanej energii, czasu i potencjału został zbilansowany w stosunku do osiągniętych rezultatów.

Działania o charakterze środowiskowym w ramach Programu Aktywności Lokalnej chcielibyśmy skierować do dzieci i młodzieży, by podjęte inicjatywy utożsały je z życiem społecznym i zamortyzowały proces marginalizacji, a także przekazały wzorce aspiracji życiowych. W swoich działaniach będziemy dążyć do zniesienia barier mentalnych, niewiedzy i braku świadomości – wszystko po to by przeciwdziałać izolacji społecznej. Pozwoli nam to na zmniejszenie liczby rodzin naznaczonych nierozwiązanymi problemami społecznymi.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Fabianki

Adam Rejmak

